

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám alatt
 Kiadóhivatal: Sándor Régens-utca 39. szám.
 Sürgőnycim: „Délbácska”. Telefonszám: 137.

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár: Egy hóra 10 Din.
 Negyedévre: 30 Din. — Félévre 60 Din.
 Egyes szám ára fél dinár.

Béke . . .

A német utcákon véres tüntetésekben demonstrál az éhség. A hidegtől didergő berlini éjszakákban a Spartacusok harcainak véres víziói kísértenek. A külvárosok fosztogatnak, s az éhezők jajjába belezeng a kardlapok csattogása. Az egyik oldalon Lenin agitátorai pénzelik a dühszomjt, a tömeg másik része elásott fegyverek fölött vírraszt Potsdam álmaínál. Bécsben asszonyokba lovagol bele a rendőri brutalitás, s az olasz városokban a fascisták ontják a vért. Az utcákon gépfegyver kattog és ágyuk hangja döbben bele a meleg olasz éjszakába. Londonban munkanélküliek éhes csordája csavarog a ködös londoni éjszakákban, s Európa másik sarkán a török barbárság kardélén véreznek asszonyok és gyermekek ezrei. A Ruhrvidéktől Anatóliáig még mindig a fegyver diktál, még mindig a vér fröccsen, még mindig a sebesültek sikongnak és a haldoztók hörögnek és vörös Oroszországban még ma is kaszárnyafalak alján véreznek el a vörös szédület ellenforradalmárjainak tízezrei. A portugál fővárost a tengerről lövik nehéz hajóágyuk és a Theatre Nationban bomba robban és vér és agyvelő freccsen a tömött padosorok között. A lengyel, ukrán és orosz csapatok között fekete lövészarok tátong: az ugart temetőnek szántják és kavernának a sziklaoldalt. Mindenütt a vér kísért, a jajj, a nyomor, a pusztulás, a halál. Moszkvától Washingtonig és Hongkongtól Tokióig még kardot markol a kéz, s a szemekben még mindig ott ég a háborus örület vérszomja. Még mindig hadihajókról beszélnek, újabb gázokról és újabb mérgekről. Japán új hajókat épít, Amerika fenyegetődzik és Franciaország állig fegyverben néz farkasszemet a vádló német nyomorral. Minden szándék ölén idegen akarat érik, minden akarat bosszút és vért liheg és minden kéz a lövésre kész fegyveren pihen. Minden perc forró és izgalmas, minden hurt feszítenek, mert: hátha mégis elszakad . . . A hajókat fűtik, az arsenálokot tömők és az országhatárok mellett vársáncokat vonnak, s a temetőárok mellett sanda szemmel prédikál békét a diplomácia. A vér még nem folyik, de a holnapot egész Európa sejtli már . . .

Sulyos a német helyzet

— Kommunista forradalomtól tartanak. —

Berlin, nov. 25. A németországi lázadások mind szélesebb méreteket öltenek. Az első fosztogatások Berlinben történtek és napok mulva áttejedtek a nagyobb ipari gócpontokra, most azonban már a kisebb városokban is hasonló események játszódnak le, mint a fővárosban. A mozgalmat a kommunisták rendezik, kik ügynökeikkel behálózták már egész Németországot. Eleinte csak titokban dolgoztak ezek az agitátorok, ma azonban sok helyütt egész nyíltan fellépnek és legatnak állam meg társadalom ellen. A tömeg, amely az utóbbi idők eseményeknek hatása alatt áll, amugy is rendkívül izgatótt és így a felforgató eszmék termékeny talajba jutnak. A nagy munkanélküliség, a mára folyamatos zuhanása következtében előálló éhség, minő nagyvonalú hozzájárulnak az események ilyen kifejtéséhez. Német politikai körökben nagy aggodalommal várják a jövőt. A birodalom jelenleg igen válságos órákat él. Egyfelől a jóvátételi összeg kíméletlen követelése, másfelől a kommunista munkásság lázadásai hogy megpróbáltatásokra teszik ki az országot. A kormány erejét felülmúlja az a kötelesség, amely reá

hárul. A kormány ugyan minden tőle feltehető megtesz, de lehetetlen feladatokra ő sem vállalkozhat.

Az antant követeléseiből nem akar engedni és szigoruan ragaszkodik az újabb részlet fizetéséhez. A birodalmi kormány ennek következtében sulyos helyzetbe került, mert nem tudja biztosítani a j nuárban szállítandó összeget. A kormány ezen helyzetét akarják kihasználni a kommunisták is és ez ugy látszik sikerül is nekik. A hatóságok és kü önösen a rendőrség rem mer a fosztogató tömeggel szemben erélyesen fellépni, épen a bizonytalan politikai helyzetre való tekintettel. A kommunisták mindinkább jobban fellépő erőszaka azt a hiedelmet kelti, hogy rendkívül megerősödtek. Az e től való félelem teszi tartózkodóvá a rendőrséget és védőrséget egyaránt.

Mindenfelől azt vélik, hogy a rendőrség már nem mer a munkássággal szemben fellépni, mert fél a tanácsköztársaság kikiáltásától. Ilyen körülmények között a kommunisták munkája nagy mérvben meg van könnyítve.

Elhalasztották a washingtoni konferenciát

Páris, nov. 25. Tegnap a konferencia folytatta a szárazföldi leszerelésről szóló vitát. Briand határozottan kijelentette, hogy Franciaország hajlandó leszerelni, ha a nagyhatalmak garanciákat nyújtanak, hogy megtámadtatása esetén melléje állanak és védelmükbe veszik.

A konferencia Kinára vonatkozólag elhatároz'a, hogy ott egyik nagyhatalom sem fog érdekszféráinak kiterjesztésével foglalkozni. Végül biztosították Japán számára mindazon jogokat, melyeket Kinában eddig is élvezett.

Az olasz delegátus az olasz tengeralattjárók szaporításának szükségességéről beszélt, az olasz tengerpartok biztonsága érdekében.

Ezután a konferencia üléseit bizonytalan időre elhalasztották.

Lloyd Georg táviratilag jelentette, hogy dec. 3 án érkezett Washingtonba. Briand csütörtökön elutazott Washingtonból. Elutazása előtt tiszteletére disztribúciókat adtak. Az egész amerikai sajtó, még az is, amelyik ellenséges magatartást tanúsított eddig Franciaországgal szemben, lelkesen üdvözölte a francia miniszterelnököt.

Washington, nov. 25. A leszerelési konferencián nagy feltűnést keltett azon hír közlése, hogy Japán és Amerika külön megbeszélést kezdett. Azt hiszik, hogy ennek a tárgyalásnak a célja egy titkos egyezmény megkötése.

Nem lehet fenntartani a koalíciót

Beograd, nov. 25. Egy előkelő politikus nyilatkozata szerint a radikálisok is belátják, hogy a koalíciót semmi képen sem lehet fenntartani. Mindkét párt azonban arra törekszik, hogy a koalíciót egy ideig minden eszközzel fentartsa, amíg helyzetük meg nem erősödik, s az új választásokra teljesen el nem készülnek, amelyeket már valószínűleg januárban meg fognak tartani.

A demokrata-párt a koalíció fentartásáért.

Beograd, nov. 25. A demokratapárt ma délután újból ülést tartott s a kormány rekonstrukciójáról tárgyalt. Ugylátszik a demokraták összes minisztereiket felváltani ki ánják a kormányban. A párt a koalíció fentartása mellett foglalt állást, de Pribic evics távo-zása ellen egyhangu tiltakozását fejezte ki.

Gróf Bethlen a designált magyar miniszterelnök

Budapest, nov. 25. A kormányzó csütörtökön gróf Bethlen Istvánt miniszterelnökké designálta. A designált miniszterelnök csütörtökön este magához kérte a pártok vezetőit, hogy velük a politika legfontosabb kérdéseit megbeszélje. Előbb a kisgazdapárt, majd a keresztény párt, végül a díszidensek képviselőivel tárgyalta a designált miniszterelnök és ismertette velük programját, mely két részből áll. Az egyik az általános kormányzati elveket tartalmazza, a másik pedig a nemzetgyűlés hátralevő idejének munkarendjét precízírozza. Bethlen a pártok képviselői előtt azon óhaját fejezte ki, hogy a párt tagjai kivétel nélkül álljanak melléje és támogassák őt. — A kisgazdapárt vezetői a miniszterelnökkel folytatott megbeszélés után a pártban bizalmas érkezeltek ülték össze és elhatározták, hogy a pártot szombat este értekezlekre hívják össze, amelyen Bethlen miniszterelnök ismertetni fogja a programját. — A kisgazdapártban ma két áramlat van; ezek közül az egyik csak pártszövetségre hajlandó, míg a másik kész egy egységes pártban is részt venni. A párt eddig az egységes pártalakulás tekintetében még nem határozott, hanem végleges állásfoglalását Bethlen miniszterelnök által személyesen előterjesztendő programja megismerése utáni időre tartja fenn. — Nagyatádi Szabó miniszter újságróknak kijelentette, hogy pártja teljesen egységes. A helyzet egyetlen elképzelhető megoldása az, hogy akik az egységes pártot akarják, lépjenek be a kisgazdapártba. A forma ugysem fontos. — A keresztény pártban Haller István tájékoztatta a képviselőket a designált miniszterelnökkel folytatott tárgyalásokról. A párt szombaton este, amikor Bethlen ismertetni fogja programját, fog véglegesen állást foglalni.

Budapest, nov. 25. A Magyar Hírlap jelentí: Bethlen miniszterelnök és nagyatádi Szabó István ma megbeszélést tartottak az egységes kormánypárt ügyéről és egyéb aktuális politikai kérdésekről. Megegyezés azonban nem jött létre, mert nagyatádi Szabó megmaradt eredeti már ismert álláspontja mellett. A Magyar Hírlap szerint Bethlen egész terve felborulással fenyeget. Ugyanez a lap írja, hogy Apponyi a letartóztatott képviselők ügyében a Ház legközelebbi ülésén felszólal és indítványozni fogja, hogy a letartóztatott képviselők a nemzetgyűlés ülésén is megjelenhessenek és személyesen előterjeszthessék védekezésüket.

A törvényelőkészítő bizottság ülése.

Beograd, nov. 25. A törvényelőkészítő bizottság mai ülését délelőtt 10 órakor nyitotta meg Trifunovics elnök. Az ülésen a díj- és illetékszabályzatról szóló rendeletéről tárgyaltak. Hosszas vita után a szabályrendeletet 15 szavazattal 4 ellenében elfogadták. Ezután az Uprava Fondováról és az annak átadandó egyházi vagyonról tárgyaltak. Viharos jelenetek után nagy szótöbbséggel úgy döntöttek, hogy az összes királyságbeli egyházi és kolostori vagyont az állami Jelzálogbankban kell elhelyezni. Az ülésen az Uprava Fondova egy tagja is részt vett.

A porosz nemzetgyűlés ülése.

Berlin, nov. 25. A porosz nemzetgyűlés tegnap kezdte meg ülésezését. Az egész ülés ideje alatt a terem nagy zugás és lárma töltötte be és csak a végén sikerült a kommunista ellenzék obsztrukcióját letörni. Az ülés befejezésekor egy kommunista képviselő gázdobot dobott a terem közepére, amely azonban semmilyen kárt nem tett a jelenlévőkben.

Még tart a kormányválság

— Pasics a koalíció fentartásáért. — Szakemberek lesznek miniszterek. —

Beograd, nov. 25. A demokrata-párt főbizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen a helyzetről vitakoztak. Davidovics pártelnök ezen az ülésen felolvasta Pasics levelét, amelyben felhívja őt ugyanaznap délután megbeszélésre. Délután 4 órakor a két pártelnök találkoztak és Pasics közölte Davidovicsal, hogy a pártja felhatalmazta a krízis megoldására. Ezután a két pártvezér bizalmas megbeszélést folytatott, amelyből csak annyi szivárgott ki, hogy Pasics még a mai nap folyamán össze fogja hívni a minisztertanácsot, ahol Pasics referál a fog a radikálisok és demokraták közötti elmentékről, a koalíció további fennmaradásának nehézségeiről, a hangzótnál fogja annak szükségességét, hogy az összes miniszterek maguk adják be lemondásukat. Pasics véleménye szerint a koalíciót még meg lehetne menteni.

A minisztertanács mai ülésén Pasics ismertette a politikai helyzetet. Felszólaltak még dr. Kumanudi, Uzunovics és Kildman miniszterek. A kormány elhatározta, hogy igyekeznél fog fenn tartani a kormányválság latens formáját s ezalatt folytatni fogják a tárgyalásokat az egyes tárcák beöltését illetően. Török ésük az lesz,

hogy az egyes tárcák szakemberek kezébe kerüljenek. Végül a minisztertanács utasította a mezőgazdasági minisztert, hogy a Németországból s állítandó máhák eladásáról — a közvélemény megnyugtatására — hivatalos kommunikét bocásson ki.

Ljubljana jelentések szerint a független szlovén agrárpárt főbizottsága tegnapi ülésén egyhangúlag bizalmat szavazott klubjának és teljesen szabaddá kezelt bizosított annak jövőreii magatartását illetően. A párt a koalíció híve, s a jövőben semminemű akadályt nem fog a kormány munkája elé gődíteni.

A muzulmán klub holnap tartja plenáriá ülést Beogradban, amelyen vélegesen határoznak afőltt, hogy a klub képviselői a kormányról, vagy sem? több mint valószínű, hogy a muzulmán párt többsége a kiválás mellett fog dönteni. Egy kisebb csoport még mindig a koalíció híve, de az is bizonyos feltételekhez fűzi ezen álláspontját.

Pasics miniszterelnök mindenesetre bevárja ezen ülés határozatát, s csak akkor hoz újabb döntést a kormány rekonszolidációját illetően.

Valutajavító konferencia Londonban

— Ameriánai tehermentesítésre kell Európát. —

Hogy a győzelmes államok valutáinak magas árfolyama csak látszat előny, bebizonyították már az utolsó évek eseményei. Az angol és amerikai ipar és mezőgazdasági termelés hatalmas csökkenést szenvedett a lerombolt valutákkal fogvasítóképtelenné tett államokban. A mezőgazdasági termelés redukálása és a megállított ipari üzemek, valamint az ezzel kapcsolatosan állandóan fokozódó angliai és amerikai munkanélküliség (angliában négy millió, Amerikában tízezeremillió a munkanélküli) veszélyes mementók azon államok számára, amelyek valutái ma megközelíthetetlen magasságban állanak más államok valutái felett. Az elvesztett piacokkal veszélyeztetett ipar és kereskedelem kaasztrofállású való állapota vette föl a valutajavítási gondolatát. A terv első lépéselt Londonban kívánják megtenni az érdekeltektől kormányai lak képviselőit. E téves pénzügyi körökben kevés bírákoddással tekintenek a konferencia sikerrel elé, amit bizonyít egy ismert magyar pénzügyminiszternek a nyilatkozata is, aki egy újságitó előtt a következőket mondotta:

— Nem osztom azok nézetét, akik oly sokat várnak a Londonban összeülő valuta javító kongresszustól. Nem hiszem, hogy ez a valutákat emelni fogja. Véleményem szerint nem remélhetünk csodákat ettől a kongresszustól sem, mint ahogy a brüsszeli sem eredményezett semmit. **Az európai valutakérdés azon fordul meg, sikerül e Amerikát engedékenységére bírni Európával szemben fenálló követelések tekintetében. Adatig amíg Amerika gazdaságilag teljes súlyval Európára nehezedik, alig lehet a valuták szabavethető emelkedését remélni.**

Amennyiben a londoni valutajavító kongresszusnak az lenne a főcélja, hogy Amerikát meggyőzze arról, hogy saját érdekében cselekszik akkor ha az európai államokat lehetőleg tehermentesíteni igyekszik és közreműködik a szanálási munkákban, úgy a londoni konferencia nem ült össze hiába és bizonyára gyengébb lesz az Európára helyeződő amerikai terheltség.

A prágai sajtó Karoly tartásdíjának megfizetése ellen.

Prágából jelentik: APager Presse és több prágai lap élénken tiltakozik az ellen, hogy a kirántant fizesse Karoly exkraly tartásdíját. E lapok szerint a kirántant kerekén vissza fogja utasítani a nagykövetség tanácsának ezt a követelését.

Megdrágult a kenyér.

Féktelen, rui drágaság dühöng az egész vonalon s részeg, pikóli vitustáncot lejt a középosztály hullámán. És ebben az agytébolyító drágasági hadjáratban — kétségbe kell esni — nincs ki ez fordulnunk, hogy segítsen rajtunk s vegye el az árdrágítókat, a lánckereskedőket, az árufelhalmozókat és a konjunktura lovagok kedvét. Hét kerek éve múlt, hogy a konjunktura tobzódik ebben az országban s beleszóli, bele nyul az életünkbe, a zsebünkbe s az inség vigasztalan tenge ébe akar fojtani bennünket.

Ma ismét egy újabb árdrágítási manőver riasztó hire szá. ujd végig a városom. Az újdéki piacon újból megdrágult a kenyér, amelyről pedig a Matyánk szerint az Uristennek kellene gondoskodni. De ki az, aki az égi madarakat táplálja és a mezőklíomát felruhazza. Nekünk magunknak kellene gondoskodnunk a mindennapi kenyérről, de a drágaság miatt már ott tartunk, hogy sok minden kényelmi szempontunk mellett a mindennapi kenyérről is le kell mondanunk.

A piacon ma már a fehér kenyér 18 és a barna kenyér 16 korona. Ki az, aki ezt megtudja fizetni? Egy öt-hat gyermekes családnak — miután husra, tojásra még csak gondolniok sem szabad — naponta minimálisan 5-6 esetleg asszony és férjre is számítva 7-8 kg. kenyeret is megesszik, ami barna kenyérben is 100-120 korona közt ingadozik naponta. Ma egy szegény ember átlagos napi keresete 100 és 150 korona, tehát még kenyérrre is alig telik keresetéből. Hol van azonban a család egyéb szükéglete, házbér, ruházkodás, cipő stb., mikor ezeknél a családoknál már a kenyeret is úgy kell tekinteni, mint fényűzési cikket. Sok szegény családban avval a boldog örömmel majszolják a gyermekek a „nem minden napi“ kenyeret, mint amikor az urak, a gazdagok, a jómód, jólét, duskálkodó urai a cukrászdában minden délután megesszik a maguk 5-6 darab süteményét.

Valahogyan ez nem jól van. Egyszer mégis csak rendet kellene teremteni a kenyér frontján.

Nyugatmagyarország.

Bécs, nov. 25. Bécsben a közönség nagy izgalommal várja a szövetséges csapatok érkezését melyeknek az lesz a feladata, hogy Nyugatmagyarországot teljesen megtisztítsa a felkelőtől és a soproni népvazas ideje alatt a rendet fentartsa.

Bécs, nov. 25. Nyugatmagyarország déli szakaszán az osztrákok ma megkezdték az előnyomulást.

Leleplezett amerikai milliárdosok

Aki 400 millió dollár után nem fizet adót

— Newyorki levél. —

Amerikában óriási port vert fel egy most megjelent könyv, amely a legbizalmasabb adatok felhasználásával szenzációs leleplezéseket közöl a dollárkirályok vagyoni helyzetéről. A röpiratban szereplő trösztök milliárdos vezérel most egymásután mosakodnak a nyilvánosság előtt és azt igyekeznek bizonyítani, hogy vagyoniuk lényegesen kevesebb. Mindez azonban nem ér semmit, mert a cáfolatokat nemcsak a publikum, de az adóhivatalok sem hiszik el.

És főleg az utóbbtől félnek az amerikai multimilliárdosok. John D. Rockefellernek például négyszáz millió olyan vagyona van, amely után eddig még nem fizetett adót. A könyv megjegyzi, hogy Amerikában koránt sincsen annyi milliárdos, mint azt Európában hiszik. Európában ugyanis 1000 milliót nevezünk egy milliárdnak, míg az amerikai az 1000 milliót egy billiónak hívja. Ilyen értelemben pedig csak egyetlen egy milliárdosa van Amerikának és ez: John D. Rockefeller. Ellenben csak az Egyesült-Államok területén negyven olyan család van, amelynek vagyona meghaladja a száz millió dollárt. Százon felül viszont azon kröszusok száma, akik ötven millió fölötti vagyonnal rendelkeznek. Ezeket kívül még háromszáz olyan család is van, amelyek husz millió fölötti összeget mondhatnak boldogan magukénak.

A világ leggazdagabb emberei a következők: 2.500.000.000 dollárral John D. Rockefeller; 500.000.000 dollárral Astor du Pont, Guggenheim és Vanderbil; 400.000.000 dollárral Harkness; 300.000.000 dollárral Mellon Pass és Weyerhauser; 200.000.000 dollárral Armour, Ford, Goolet, Morgan stb.; 150 millió dollárja husz pénzinasztjának van, 50 milliója pedig 84 családnak. A szegény G. M. Pullmann, a nagyszerű vagonok gazdája például már csak csakély harminc millió dollárral rendelkezik.

Az utolsó esztendőben huszonnyolc olyan milliomas halt meg, akinek hagyatéka felüli volt az ötven millió. Az ethunytak összesen három milliárd és nyolcvanhat millió dollárt hagytak a gyászoló örökösökre.

Ausztria folytatja Nyugatmagyarország megszállását.

Bécs, nov. 25. A parlamenti körök szerint az elmúlt napokban gyors készülődés történt az Ausztriának lélt nyugatmagyarországi terület déli részének megszállásához. Általában azt hiszik, hogy ezen terület megszállása is elmsán, minden akadály nélkül fog végbemenni. A nagyköveti értekezletnek a soproni kérdésben hozott döntése még nem érkezett meg.

Stines londoni tárgyalásai sikerrel kecsegtetnek.

London, nov. 25. Stines londoni tartózkodása kétségtelenül a német jóvátéti kérdéssel függ össze. Stines azt akarja elérni, hogy Anglia nagyobb kölcsönt engedélyezzen a német iparnak. A tárgyalások ezideig kielégítően folytak le és megállapítható, hogy a pénzarisztokrácia körében kedvező a hangulat a hitelakció számára, amely sikerrel biztat. Stines maga is teljesen bizik akciója sikerében.

Oroszország leszállítja a hadsereg békelelétszámát.

Róma, nov. 25. A kamara újból összehívult. Formális ülés után ülését hétfőre napolta el. A szenátus is rövid ülést tartott. A hadügyi bizottság ülésén a hadügyminiszter bejelentette, hogy a békebeli hadsereg békelelétszámát százhetvenötezer emberrel leszállítják egyszerűsített a szolgálati időt egy évben állapítják meg.

Jugoszlávia és a csehszlovák-lengyel szerződés

Jugoszlávia semmi körülmények között nem harcolhat Oroszország ellen. — Tízmillió cseh szokol az orosz éhezőknek.

Skirmunt lengyel külügyminiszter és dr. Benes miniszterelnök alkotásának a csehszlovák lengyel szerződésnek bizonyos vonatkozásai vannak a kisantra is. A szövetség sulypontja azon a kikötésen fekszik, melyben a két szerződő fél jóakaratu semlegességre kötelezi magát egy harmadik hatalom támogatása esetében. A harmadik hatalom itt Oroszország. A lengyel háborus politika ezzel a kikötéssel hátát akarta biztosítani az Oroszországgal való háboru esetére, melynek könnyű bizonyos diplomáciai ügyeskedésekkel a kívülről jövő támadás színt megadni. Érdeklődésre számíthat tehát az a kérdés, hogy Jugoszlávia hogyan itéli meg a cseh lengyel megállapodást.

Tudósítónk erre vonatkozólag a bécsi jugoszláv követséghez közel álló forrásból a következő értesítést nyerte:

— Jugoszláviát a cseh-lengyel szerződés egyáltalában nem érinti. A mi orosz politikánk nem szorul revizlóra. Igaz ugyan, hogy a jugoszláv kormány Oroszország mai belső rendjét nem helyesli, azonban mégis át van hatva attól a gondolatától, hogy a délszláv nép nagy szlav testvére Oroszország ellen semmi nemű fegyveres akcióban részt nem akar venni és vele szemben semmi szín alatt ellenséges magatartást tanúsítani nem fog. Testvérek ellen nem harcolunk.

Ugyantílyen értelemben nyilatkozott azonban a képviselőház legutóbbi ülésén Benes miniszterelnök is. Megemlékezve a cseh-lengyel szerződésről, megállapítja, hogy az senki ellen nem irányul, sem Németország, sem Oroszország, sem pedig Magyarország ellen. Kiemeli, hogy Csehország az orosz kérdésben a be nem avatkozás politikáját folytatja s indítványozza, hogy az oroszországi éhség leküzdésére egyelőre 10 millió szokolt szavazzanak meg.

Az uvidéki kikötőt használhatóvá teszik

Rendbehozzák a kikötőt. — Az áltami raktár építése. — A dunai forgalom

Ujvidék, nov. 25. (A Délbácska munkatársától.) A téli kikötő, melyet a háboru alatt építettek s amely nemcsak arra szolgál, hogy a hajók ott telejenek az utóbbi két-három év alatt teljesen pusztulásnak indult. A Duna árja folytonosan hordta a homokot, úgy hogy egy hatalmas zátony teljesen elzárta a kikötő bejáratát. A hatalmas elevátor amellyel a háboru alatt a romániai gabonatermés nagy részét hajóról vasutra rakták, használatlanul áll, a kikötői pályaudvar pedig legfeljebb arra szolgál, hogy ócska vagonok elhelyezésére használják fel. Maga a kikötő pedig a strand fürdőknél volt kellemes csolnakázási helye. Pedig Ujvidéknek, mint a jugoszláviai gabona kereskedelem központjának és az általán egyik legélénkebb kereskedő városának forgalmi eszközei nem mondhatók épen kielégítőnek, hogy egy ilyen nagyaránya kikötőt nélkülözni tudna. Az állandó vagonhiány nagy mértékben bénítólag hatott a multban és hat a jelenben is a kereskedelemre s így első sorban a gabona kereskedelemre.

A terménytözsde üzletkötéseit is nagyban befolyásolta a vagonhiány, épen ezért több helyen felmerült az a kérdés, hogy miért nem bonyolítják le a forgalmat hajón? Munkatársunk ill. tékes helyen érdeklődött az iránt, hogy miért nem jár több hajó a Dunán, hiszen Jugoszláviának tekintélyes hajóparkja van és tudunkkal a hajók nagy része munka nélkül vesztegel, az alkalmazottak egy részét pedig

Lord Curson a leszerelésről.

London, nov. 25. Lord Curson külügyminiszter a kereskedők és üzletemberek egyesületében beszédet tartott, melyben többek között a következőket mondotta: A Washingtonban történtek határozott lépést jelentenek a világbeke valamilyen formája felé. Egy azonban bizonyos: a tengeri leszerelésnek semmi haszna sem lehet mindaddig, amíg a szárazföldön tovább folytatjuk a fegyverek tömegének előállítását és halmozását. A fegyverkezés korlátozásának elvét magáévá kell, hogy tegye az egész világ. Ha az angolok hajlandók korlátozni tengeri erejüket, akkor lessék megtiltani a többi hatalmaknak is, hogy fentartsák hadieszközeiket és gyilkoló-

a hajózási szindikátus elbocsájtotta a szolgálatból.

Informátorunk erre vonatkozólag a következőket mondotta: A téli kikötő elhanyagolása a forradalom következménye volt. A kereskedelem teljesen pangott a háboru utáni első és második évben. A dunai hajópark sorsa is bizonytalan volt. Az az állapot, amelyre szinte anarchistikusan lehetett nevezni és egész Középeuropában uralkodott, természetesen nálunk is éreztette hatását. Lassanként azonban kezdünk teljesen visszatérni a normális állapotokhoz. Attól ugyan még messze vagyunk a hol a békében, sőt a háboruban is, voltunk, de mégis hisszük, hogy nemsokára kiküszöböljük az összes kellemetlenségeket. Most, hogy a kereskedelem ismét fellendült, szükségessé vált a Duna fokozottabb kihasználása is. Ennek következtében az uvidéki kikötőben is rövidesen meg fog indulni az élet. A medertisztító gép már is hozzáférhetővé tette a kikötőt úgy, hogy a hajók most akadálytalanul közlekedhetnek. Ezenkívül a parton is befejezés felé közelednek a hatalmas állami raktár építése. Az elevátort is rendbehozzák majd, ami a bácskai gabonakereskedelemre bír nagy fontossággal. Általában azt mondhatom hogy a tavasszal az egész vonalon intenzív munka fog megindulni, ami nagyban hozzájárul majd az elmúlt esztendő hibáinak és mulasztásainak az elüntetéséhez.

gépeltet. Európa békéjét csak valamennyi nemzet együttműködésével lehet helyreállítani.

Radics akcióba lép.

Zagreb, nov. 25. Az itteni horvát ellenzéki politikai körökben élenként tárgyalják azt a kérdést, hogy a Radics-párt a legközelebbi jövőben megváltoztatja e politikai magatartását. Dr. Basaricsek Radicspárti képviselő a napokban Beogradba fog utazni, hogy ott az egyes pártokkal tárgyalásokba bocsájtkozzék. Ez alkalommal ki fogja jelenteni, hogy a Radics-párt is heyesléssel látta a kisanantant állásfoglalását a Károly-kérdésben. E nyilatkozattétellel kíván Radics és pártja az aktivitás terére lépni, eddigi passzív magatartása után.

HIREK.

Sztrájk a bécsi főzsdén...

Hatvanan, nyolcvanán ültek körül az asztalt a Soper-szálló káfétermében. Kövér, kopasz, kényelmes, puha és szivarozó urak. Az asztalon tarka kaoszból kevergett a pezsgő, a burgundi vörös, rák, majonéz, osztriga és kavár. Karcsu várakban fehérelt a bágyadt krizantim; a pinérek halk léptekkel szaladgáltak, s a sárokból frakkos zenekar leste, hogy rázendítsen a tussra. Az asztalón Herr Goldstein, a sztrájkvezér szónokolt:

— Uraim... vagy, mint a költő mondotta: Ismered-e azt a földet, arol a főzsdé virul?

A beszédet harsány közbekülvások zavarták meg:

— Hoch! Hoch! hangzott minden oldalról.

Herr Goldstein zavartalanul folytatta:

— Lehet-e uraim, hogy megfojassanak bennünket az utolsó fogunktól is, szabad-e, hogy kivégyék száinkból a falatot, megengedhet-e, hogy végképpon nyomorba döntsenek bennünket, elképzelhető-e, hogy mi megfizetjük azt a száz aranykorona főzsdé adót? Nem uraim, mi kimondtuk a sztrájkot...

— Aushalten! — hangzott a sarokból.

— ... vagy, mint a költő mondotta:

Ehség és nyomor velünk. Nekem fájdalom itt körülnézni... én tudom, hogy nyomor van uraim az éhesek itt csak ültetnek, Berlinben fosztogatnak... én az ördög arcát is látom a good ráncalt... én tudom, hogy ördög is éheznek, fáznak és verejtékes munkával keresik meg a betevő szivarjukat... azért mi kitarunk... sztrájkolunk tovább... de nem fizetünk, ha mind elpusztulunk is... Uraim, legyenek erősek... nur aushalten... én részvéttel vagyok... sajnálom ördög... azért nur aushalten melne Herren...

Herr Goldstein meghatottságában sírva borult az asztalra. Néhány óratlan köréje toreglett és a sarokban a primás fölémelte a vonót. A Pöppourri vídám melódiai végleges szaladgáltak a sztrájktaányán. Valaki elküldte magát:

— Nur aushalten! ... Noch zehn Flaschen...

— Vatikán s a döntőbíró. Egyik római naplapon monsignore Pucci vezércikkét közli és a lap hangsúlyozza, hogy Pucci a vatikáni államútkárság bizalmasa s fejezetével a Szentszék jelenlegi felfogását juttatja kifejezésre. Pucci cikke hiva közli a pápa 1917. augusztusban kibocsátott körlevelére. A washingtoni tárgyalásokkal szemben is Rónának az az álláspontja, hogy az egyes államokat olyan viszonyokba kell visszahelyezni, hogy a nemzet reherőségének megoldására a háború gondolata eszükbe se jusson. Azután következnek az egyidejű leszerelés és a haderők olyan csökkentése, amely csak az egyes államok belső rendjének fenntartására szükséges biztosítást hagyja meg. Kötelező döntőbírókat kell végül felállítani és azt büntető szankció jogával felruházni azok ellen, akik nem akarnak meghajolni ítélettel előtt.

— A portugál köztársaság elnöke felajánlotta a villáját Károlynak. Lisszabonból jelentik. Amint ismeretes, a nagykövetség tanácsa Károly flaskóit szenvedett trónfoglalás kísérlete után Madeirát jelölte ki a hontalanoké vált exuralkodó lakóhelyéül. A nagykövetség tanácsa, úgy látszik, nem kezelte kellő lelkismeretességgel a lakás kérdésének elintézését, mert amint az a Madeirából érkező jelentések szerint megállapítható, az u. n. régi német azanatóriumot és a Vigília villát jelölte ki. Ez a két villa évek óta lakatlan és Károly megérkezése előtt nem történt semmiféle intézkedés azoknak lakhatóvá tételére. Károly, Zivával együtt a madeirai „hajléktalanok” sorába került. Ugy látszik az uralkodópár nem fog a „menhelyek” lakója lenni, mert a portugál köztársaság elnöke felajánlotta csodás pompával berendezett villáját a hajléktalan fejedelmi párnak. Az elnök villája Fuschaltól, Madeira fővárosától néhány kilométerre fekszik.

Bécsi nők a politikában

Bécs, nov. 25. (A „Délbácska” bécsi szerkesztőségétől.) Ablakok csöbörpöve hullanak a földre, a kopukat bezárják, autók igyekeznek mellékkúción egéruat találni. A villamosforgalom hirtelen megakad, mert jön az elégedetlen asszonyhad. Süvítő hangon kiabálnak, szidnak mindenkit, kormányt, polgármestert, antiszemitaikat és zsidókat egyaránt. Kirándigálják az autókól az embereket, mert nekik nincs eszlvadójuk és azoknak még autóra is telik. Tíznegy nő képviselő ül a parlamentben. Ezek a legnagyobb kitarfással és szorgalommal gyarapítják immár harmadik éve a nők jogait.

A parlament keresztényszocialista klubjában egész nap fíradhatatlanul működik Rudei Leinek asszony, nemzetgyűlési képviselő. Erdőküldésünkre a legnagyobb készséggel kezd magyarázatba:

— Keresztényszocialista nők csak ketten vagyunk a parlamentben. A szociáldemokraták soráiban nyolcan és a nagynemetek között egy nő ül. Csúnik az ideális családi élet megteremtése, jólléti intézmények és a kereső nők az egyedül adó nők helyzetének biztosítása. A családi élet tisztaságát meg akarjuk őrizni, lehetetlennek tenni a válást, jobban megrendszabályozni a válást nőket. Ez utóbbihoz tartozik az a javaslatom, amelyet már a napokban törvénybe fogunk iktalni és amely a gyermekvédelmet eddigi tízenny év korhatár helyett tizenhat esztendőig terjeszti ki. Az erkölcsatlenséget nagyban elősegítik a legkülönbözőbb filmek is. Ezért filmcenzurát állítunk fel, amelynek én leszek a vezetője. A lányok nevelését elősegítjük azaz, hogy a köznevelésbe való bejutásukat lehetővé tesszük igen nagy anyagi helyezésünk természetesen a vallásoktatásra, amely csak támasza lehet a nálunk most is feonálló felbonthatatlan katolikus házasságnak. Menhelyek, lelenházak és egyéb jóléti intézmények létesítésével is foglalkozunk. Sokat dolgozom, de annyi eredményt, mint szeretnék, még sem tudok felmutatni.

— Irországban ismét zavargások vannak. Beifastban véres utcai zavargások törték ki. A rendőrk páncélos kocsiikkal, gépfegyverekkel támadtak rá a lázadókra. Az összeütközésnek számos halottja és sebesültje van.

— Budapest közéletmezési krízis előtt. A naponta fokozódó drágaság, mely szemet minden megnyilvánulásában érethető. Budapest közéletmezését is váltságba juttatja. A főváros vezetősége tehetetlenül áll a folyton emelkedő drágaság mellett szemben és nem tudni, hogy mindezekre az ellátatlanokra, köznevelésre, munkásokra, akik a központi életmezés ellátójai lennének, nem vár-e egy hosszú kenyérelenél nyomorúsága. Itétekies körök a fő város vezetőségét bíztatják, hogy nem gondoskodott előre megfelelő mennyiségű élelmiszerről. A helyzet pillanatnyilag az, hogy a hitetlenül felszökött árak mellett a pótlás lehetetlen és bármely oldalról jövő akció, mely a drágaság letörésére irányult csak elvi jelentőségű illúziókás volt. A főváros életmezését vezető bizottság most azzal menetegetők, hogy nem látta előre a drágulási konjunkturát és azért nem szerelte be előre a szükséges élelmiszereket. A kérdés megoldása egyszerű nyit-e marad és milyen kitérés arra, hogy a váltságba jutott közéletmezési krízist rövidesen megoldják.

— Amerika a Vatikánhoz követet nevez ki. New Yorkból jelentik: Az Egyesült Államok kormánya a Vatikánai diplomáciai viszonyt akar törölni és a célból dipómáciát képviselőt készíti kinevezni a Vatikánhoz.

— A háztulajdonosok figyelmébe. A tartományi pénzügyvárosok részéről kiadott hirdetésny értesítésben a háztulajdonosok az 1922. évi felvétel háztulajdonos nyújtandókba a városi tanács adóügyi osztályánál. Azí vallomását a kitöltött háztulajdonos be nem adja, a kiváltás során megállapítandó adó után pénzt köi fizet.

— PROGRESS — Novisád, Futsikút 44. (Dr. Wagner házában, a zsidó templommal szemben). Fordít szerb, magyar és német nyelvre. 1737

A keresztényszocialista női pártvezetőián érdekes a szocialisták asszonyvezérét is meghallgatni. Adelheid Popp asszony a következőket mondja:

— Nekünk programmuuk keresztívítélével elég könnyű dolgunk van, mert a mi céljaink pontos részét képezik az általános programmnak, amelyet már a férfiak nagyrészt keresztívítéltek. Kibarcotják azt, hogy a háztulajdonosok napl 12 órát köteleznek csak dolgozni. Ezenkívül egy-három hetit szabadot élvezhetnek, hetenként egy délutánjuk három órától szabad és ugyancsak teljesen szabad minden második vasárnapjuk. Most szabad dolgozunk, hogy a nők esküdték is lezseresnek és megbízás esetén feleket a törvény előtt képviselhesenek. Megindítottam továbbá a mozgalmat a kötelező polgári házasságok bevezetésére. Nevetséges nemde, hogy ugyanakkor mikor ez már minden művelt államban meg van, nálunk nincs meg. A katolikus házasság egyáltalán nem bontható fel, de hogy ha a válás mégis létrejön, például az által, hogy az egyik fél más vallásra tér át és újabb házasságot köt ez házasságtörésnek minősíthető és büntetendő. Ezt a helyzetet akarjuk mi megszüntetni. Programmuunknak egy másik főpontja az anyaság megakadályozása. Ha egy családnak sok gyermeke van már és a család anyagi viszonyai nem engedik meg, hogy még több legyen, az áldott állapotban levő asszony három hónapon belüli hártással el az anyaságot. Ez most öt évi büntetéssel jár nálunk, de remélem, nem sokára kivívjuk, hogy törvényesül váljon. A munkás gyermekek azáltal akarunk segíteni, hogy menhelyeket létesíttessünk, amelyekben reggeltől estig foglalkoznak valók.

Két világnézet harca ütözködik ki a két nő nyilatkozatában, melyek közül lehetetlen megdöbbenés nélkül hallani a szocialista képviselőnő azon íszonyó tervét, mely a magzatelhajlást törvényes joggá kívánja tenni.

— A magyar vasmunkások bérmozgalma. Budapestről jelentik: A vasmunkások barbarora készülnek, mert nincsenek megelégedve a munkaadók által felajánlott bérjavításal. A munkások a miniszterelnököt kéri fel a közvöltésre.

— Gyűjtések a szabadságszoborra. Néhál dr. Sztraimirovics Radivoj gyűjtőlvén a következő adakoztak: dr. Sztraimirovics Radivoj 1000 K, dr. Jovan K. Latincic 1000, dr. Koszta Hadzi 1000, dr. Milos Boksan 1000, dr. Oszkár Zipsz 100 Jovan Bremics temeről jegyző 400 K, dr. Miladla Velickovics Szvinyarev 400 K, összesen 4900 K, amely összegről szóló és a szerb kereskedelmi bank által kiállított betétkönyvecskét Vlada Sztraimirovics bíró a bizottságnak átadott.

— A „Juda Makkabi” Sportklub kabarával egybekötött táncos élye december 17-én lesz megírtva a Stobodában. 1875-1-3

— A repatriáltak ingyenes gyógykezelése Magyarországon. A magyar néplélelmiszter rendelete értelmében az utódiálmok területéről kiutasított, illetve menekült egyéneknek, ha az orsz. menekültügyi hivataltól kiállított törzskönyvi igazolvánnyal rendelkeznek és vagyontalanok, ingyenes orvosi kezelésben és ingyenes gyógyszerben lehet részük. A megbízott orvosoknak azonban pontos adatokat kötelek a beteg bemondani a vagyoni állapota felől és ha utólag kiténik, hogy valótlan adatokat mondott be, akkor kétszeresen fogják a költségeket az illetőn behajtani.

AMERIKAI BAR ORFEUM

Folyó évi november hó 17-étől teljesen új szenaációs műsor. Új arók. Világhírű attrakciók. — Kezdete este 10 órakor. 1749

— **Belgrádban árumintavásár lesz.** A bécsi áru mintavásár gazdasági sikere, mely az osztrák termelőregeket hozáru hónapokra munkával látta el, arra indította az utódállamok kereskedelmi hatóságait, hogy hasonló intézkedésekkel mozdítsák elő az ipar és kereskedelem fellendülését. Tudósítónk a bécsi jugoszláv kereskedelmi képviselőnek legilletékesebb tényezőjétől értesül, a délszláv állam gazdasági körében már energikus szervező és előkészítő munka folyik egy nemzetközi árumintavásár rendezésére, melynek székhelyfűl — eddigi információk szerint — Belgrádot szemelték ki. A szervezés kérdésében fel akarják használni a Wiener Messe egész tapasztalatait.

— **Ingatlan-átírás 1921. november hó 14—25.** Graya Tamás megvette G. nya G. örgytől az Orosz-utca 32. szám alatt levő háza 6000 koronáért. Pál Tamás és neje megvették Földvári János és nejétől az Atilla-utca 46. szám alatt levő házat 180.000 koronáért. Szentjanki Luka és neje megvették Novákovics Stevótól a Vukovics-utca 213. négyzetű területű birtokot 236.000 koronáért. Fischer Regina megvette Sailer Gizella és Jendőtől a Fuzaki-utca 65. szám alatt levő házat 400.000 koronáért. Mafa János és neje megvették Kovalovszki Antaltól a Bem-utca 31/a. szám alatt levő házat 330.000 koronáért. Rado szavijevits Mladen megvette Z. ikits Tosától a novisadi határban levő 2 hold 688 négyzetű területű szántóföldet 80.000 koronáért. Krsztics Vasza és neje megvették D. vjakovits Liván és Jánostól a novisadi határban levő 4 hold szántóföldet 152.000 koronáért. Iricz Mór megvette Renner Jakab és nejétől a Tiszviselőtelepen levő házat 375.000 koronáért. Komlós Nándor, Székely Arnold, Károly Lajos és Simon József megvették dr. Dugyarszky Geodontól az Alkotmány-utca 12. számú házat 1.700.000 koronáért. Mihály Andrija megvette G. akovits Jovánától a Kamber-utca 24. szám alatt levő házat 50.000 koronáért. Károly Lajos és társa megvették Vágó András és nejétől a novisadi határban levő 1599 négyzetű területű szántóföldet 210.000 koronáért. Klemens G. örgy és társai megvették Mo. dasevics S. Dusanától a novisadi határban levő 41 hold földet 2.255.000 koronáért.

— **Ujabb letartóztatás a meggyilkolt rongoragyáros ügyében.** Budapesti jelentés: Reiszuran Jakab rongoragyáros meggyilkolása ügyében a rendőrség letartóztatva a gyilkossággal legnyomatékosabban gyanúsított harmadik testvérét Kovács Tivadart s. A letartóztatott testvéreket a rendőrség már kihallgatta, mindhárom azonban a büncselekmény elkövetését a lehatarozottabban tagadja.

— **A bécsi Habsburg-émlékművek sorsa.** Bécsi jelentés szerint az osztrák város legutóbbi közgyűlésén a szociáldemokraták azzal a javaslattal állottak elő, hogy a városi tanács azonnal távolítsa el a Bécs város utcáiról az összes Habsburg-émlékműveket, valamint az emléktáblákat is. A tanács a javaslatot magáévá tette és úgy határozott, hogy a művészi becsértékkel bíró emlékműveket a múzeumokba helyezik el.

— **Meini Gyula** Novisadi fiókja a n. é. közönség szava tudomására hozza, hogy a hívtól Meini írás *Pratine csokoládé bonbonok* dobozokban és zacskókban ismét kaphatók. Meini pörkölt kávé keverékkel elismert legjobb minőségűek. 18n4 1 3

— **Megszűnt a bécsi tőzsdesztrajk.** Bécsből jenek, hogy negy napos sztrajk után ma ismét megindult a hivatalos forgalom a tőzsdén. Máris rengeteg megbízás érkezett a nagybankokhoz és a bizományosokhoz.

— **Dr. Rigó Alexander** hangverseny-énekes, aki most tartja egymásután nagy sikerű estélyeit Jugoszlávia nagyobb városában A. Pokrowskaja kiewi opera énekesnővel és Matasics L. zongora művésszel együtt dec. 3-án rendezti itt egyelőre dal és zeneestélyét, amely zenei esemény a legnagyobb figyelemre méltó. A jegyek elővétele sz. Erzsébet-mozi irodájában már megkezdődött.

— **Halálozás.** Tegnap délután temették barátai és hivatalnoktársai nagy részvétele mellett Bus Endre postafelügyelőt.

LEGUJABB

Az ukrán ellenforradalom sikere.

Helsingfors, nov. 25. Az ukrán sajtóiroda jelenti, hogy az ukrán ellenforradalmárok Kievtől északnyugatra előrenyomultak és majdnem az egész kormányzóságot megtisztították a bolsevikiektől. A vörös csapatok nagyrésze átszökött az ellenforradalmárokhoz. Az összes raktárak és vasúti gőcpontok a felelők kezében vannak.

Bizalom a francia kormányban.

Páris, nov. 25. A francia parlament hosszabb vita után elvetette az ellenzék összes pénzügyi irpellációit és a kormány 347 szavazattal 180 szavazattal szemben bizalmat szavazott. A parlament a kormány két fontos rendelkezését elfogadta, így a németországi kötelezettségekből eredő fizetések szigorú ellenőrzése és a francia papírpénz forgalmának korlátozása és ellenőrzése.

Horthy levele a bajor trónörökösöz.

Budapest, nov. 25. A budapesti német követ látogatási tett B. thlen miniszterelnöknek és felhívást kért azon levél ügyében, melyet Horthy kormányzó Ruprecht bajor trónörökösöz intézett, a bajor király halála alkalmával.

A német hadikártérítés felosztása.

Beograd, nov. 25. A gazdasági és pénzügyi miniszteri bizottság ma délutáni ülésén dolgozta ki azt a tervet, amely szerint felosztásra kerül a német természetbeni hadikártérítés.

Hábo uság a bécsi tőzsdén.

Bécs, nov. 25. Az osztrák nemzetgyűlés tegnap esti ülésén Girtler pénzügyminiszter kijelentette, hogy a tőzsdéi kamara tiltakozása ellenére is ragaszkodik ahhoz, hogy a tőzsdelátogatók havi száz aranykoronát fizessenek.

Bécs, nov. 25. A tőzsdekamara egyhangúlag elhatározta a lemondását, mert a tőzsdé és parlament konfliktusát nem sikerült elsimítani. — A tőzsdetagozok megadóztatásáról szóló javaslat azt is kimondja, hogy a lapoknak a tőzsdéi szünnapokon nem szabad a magánforgalom árfojyamat közölni.

Lloyd George amerikai útja.

London, nov. 25. Felhivatalos hírek szerint lehetséges, de nem valószínű, hogy Lloyd George karácsony előtt Washingtonba utazhat.

Tőzsde

Beograd, nov. 25. Dollár 77 75, frank 525, lei 51, márka 31 75, leva 75 53, lira 311, cseh korona 76 *Devizák:* London 302 12, Páris 535, Newyork 78, Milano 364 10, Prága 80, Bécs 1.10.

Zürich, nov. 25. Tőzsdényitár: Budapest 55, Berlin 185, Newyork 523, Milano 2155, Prága 575, Zagreb 170, Varsó 16, Bécs 17, osztrák bélyegzet korona 12.

Budapest, nov. 25. Napoleon d'or 3050, font 3620, dollár 885—895, frank 6320 lengyel márka 26 1/2, márka 333—334, lira 3640, osztrák korona 14 3/4, rubel 6 lei 635—655, soko 939—950, svájci frank 17000, dinár 1140—1160.

— **Novisadi terménytőzsde** hivatalos jegyzései november 25-én: Bácskai tengeri, kötés 1100, bácskai új tengeri, kereslet 940, kötés 945, bácskai új tengeri december—január kínálat 930, kereslet 910, kötés 915, nullás listát zsákkal, ab Bácska, kínálat 1880 kötés 1880, fehér új bab kötés 1150. — Irányzat változatlan.



GYAKORNOK

felvételeik

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztárnál Novisad-Ujvidék. Szerb nyelv tudása elengedhetetlen feltétel.



1742

SPORT.

Rovatvezető: **Nemes Károly.**

— **Tréning** mérkőzést játszik holnap délelőtt a N. K. II. a Novisadi Sport Clubtal. A mérkőzés, mely 10 órákor kezdődik, a futsal I. játékosai időben jelenjenek meg, hogy az esetleg hiányzó játékosokat pótolni lehessen.

Holnap megismétli NAK. teadélutánját, melyre ezúton is meghívja a klub tagjait és partolóit. A teadélutáni NAK. zenekara szolgáltatja Tóth Peter vezetésével. Tea felszolgálás délután 4 órától. Védőeket is nagyon szívesen lát a rendezőség. A hölgyek, kik a rendezésben és felszolgálásban segídekezni óhajtanak, kéretnek délután két órákor megjelenni.

A tavaszi beogradi bajnoki mérkőzésekre sem sorolták ki a novisadi csapatokat. Biztos tehát, ha a télen nem futókednek egyesüleink, úgy a jövő szezisonban sem lesz allandó programjuk a helybeli csapatoknak. Ez még kisebb baj, mert így szabad a vásár és aival játszanak egyesüleink akivel akarnak. Nagyobb baj azonban, hogy a helybeli játékosok mögött nem áll ismét semmiféle forum amely szigorúan öröközne az előtti szabályok feleit. Lehet majd újra kilépni, be-



„Szarvas”-szappan és „Asszonydicséret” mosó kivonat

a SCHICHT-MOSÁS kellékei:

A fehérneműt néhány óráig vagy éjszakán át „Asszonydicséret” mosó kivonattal oldatában áztatjuk. Ezután a mosást a szokott módon tovább végezzük. Még csak kevés Schicht-féle „Szarvas”-szappan kell ehhez, hogy a legcsább fehérneműt kapjuk.

A „Schicht-mosás” tehát a legolcsóbb, legkíméletesebb és leghatékosabb mosási eljárás; megtakarít munkát, időt, pénzt és szappant.

Vezérképviselőt a Vojvodina részére: GIFFINGER és SIEBOLD, Novisad.

Sztrájk

Haiva asztalt a Si kopasz, két Az asztalo pezsgő, a osz riga és leti a bágy léptekkel zenekar le asztalón szónokolt: — I do'ta: lam virul? A b varták mi oldalról. Her — benődök hogy kiv gednető senek b megfiat adói? N

Éhség é itt körül van ura linben látom a öök b kával azért n de ner Uralm, én rés azért: I borult reglet vonót szalat magá

Fiaac római közli vatlká a Szer jezésre augus toni t állasp vizsor rehez eszük egyid kenté rendl hagy végü telru hájo

fela ból taui kist vál tan tan tan me szí a éri dő eg ré a) ki v. p h

lépni, levonulni, veszekedni, sőt még a pfozkodás is meg lesz engedve. Lesz így minden csak közönség nem.

Nagyszabású kabarét és táncestét rendez a NAK december 10 én a „Grand Hotel” nagytermében. Az előkészületek után itélve ez uttal olyat fog az egyesület műkedvelő gárdája produkálni, mely az összes eddigi jól sikerült műsorokat messze felülmulja majd.

Szervezkednek az angol footballtrénerék. Mint hílik, nemcsak a „munkaadók” ellen, hanem az „alkalmazottak” ellen is. A trénernek az a nehéz szerep jut, hogy a hangulat változása szerint hol a vezetőséggel, hol a játékosokkal kell szembehelyezkednie. Arra az esetre, ha a tréner megterhelésével a két fél tekintélyt sérő határozatot hozna, a tréner szövetség lesz hivatva az illetőt megvédeni. Természetes, hogy a bérmozgalmukat is ez a szövetség fogja vezetni.

A „szípkázás” Angliában becsületes foglalkozás a játékos ügyvédök (mint nálunk az artista ügyvédök) állítólag nehéz pénzeket keresnek minden egyes nyélbeütött „üzleten.”

— **Elmaradt** a vasárnapra tervezett sportmatiné, mivel a bár termet az oroszok már előbb lefoglalták.

Felelős szerkesztő: **Dr. Sziozák Ruzsó.**
Kiadótulajdonos: **Fóth Ferenc és társai.**

Hirdetések.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felelhetetlen drága halottunk, **Helleisz Ferencné** szül. Schlotter Anna temetésén részt vettek és részvétükkel fájalmunkat enyhíteni iparkodtak, ezuton monduk halás köszönetet.

HELLEISZ FERENC
és a gyászoló család.
1878

Jóforgalmu rőfös-üzlet

Ób-cse közleg piacterén berendezéssel és helyiséggel együtt eladó! Bővebbet **FISCHER IGNÁCZ**-nál Staribíchej, Fürdő-utca 18. szám. 1879

Látta már?

ÉS MIT SZÓL HOZZÁ?

Ezt a szép előkelő öltönyt

Korompatits Sándor

angol uri szabó készítette
Zeljeznicka u. 44. szám alatt.

Meggyőződhetik róla!

16 waggonos dereglye

részére kedvező feltételek mellett **visszafuvar** keresünk **Csehországba.** 1876

Danubia Erdőipar R. T. Bratislava
Novisadai Fióhja, Kralj Alexander ulica broj 51.

APOLLO-MOZI

november 26

Sándor király eskütétele.

SZALONAPACSKOK.

Amerikai apacsdráma.

Egy szép nagy szoba

és konyha azonnal eladó egy gyermekte en házaspárnak A feltételek megtudható: **FUCHS TÓZSDE,** Kralj Petar ulica 13. 1880

ST. KANIŽÁN, a főutcán egy vendéglőnek alkalmas

ház, melyben évtizedek óta vendéglő van, eladó.

Érdeklődni lehet: **FUCHS TÓZSDE,** Novi Sad, Kralj Petar ulica 13. 1881

TELEFON NIVÓSZÁM: 350 **SINVAS,**

valódi WINTER-tengelyek

tűzhelylapok, kész öntött és lemezűzhelyek, sütők, füstcsövek, könyökök, saragyaláncok, ekefejek, ekekések, zománcozott lemezedények, méretiemezek 1/2-5 mm-ig tető és zárlemezek minden számban. Fehérbádog, horgony- és horgonyozott lemezek, valamint épít- és burorvasalások és külföle vasárak nagy választékban jutányos áron 1315

kaphatók RUSZLI GYULA

vaskereskedésében, Novisad, Temerinai-utca 8. sz. (A hét csillag vendéglővel szemben)

?

Készülnek leggyorsabban és legolcsóbban mindennemű könyvnyomdai munkák

GUTENBERG

könyvnyomdában Novisad, Szabadság-tér 1. szám alatt (a rom. kerkhollus templommal szemben. — Telefon 98.

292/p. zv. 1921.

Hirdetmény.

A városi javadalmi hivatal közli az összes szőlőtulajdonosokkal és szállásbeliekkel, — kliszalak és csenejiek — akik a bor után évi átalányt akarnak fizetni, jelentkezzenek összeírás végett a fentemlített hivatalnál f. évi dec. 10 é g.

Novisad város javadalmi hivatala, 1921. évi november 20 án.

TAPAVICA MILAN igazgató.

Eladó egy barock ebéd ő és egy ő német hálószoba. Megtekinthető Vásár-u. 9. sz. **SCHREIBER**-nél reggel 8-tól d. u. 4-ig. 1873-2-3

Tisztelettel értesítem o n. é. közönséget, hogy a **LÉH JAKAB-féle JUBILATE DEO** című rom kath. Ifjuság számára összeállított és énekcskönyv V. bővített kiadása megjelent és korlátlan mennyiségben kapható. — Tisztelettel **Ábrahám János,** könyv és papirkereskedő Novisad-Ujvidék, Sándor király utca 39. sz. alatt.

ZONGORA ELADÓ!

Egy jókarban levő zongora eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 1877-1-3

MILLIÓKAT

ér egy jó tanács, azért szükségleteit

„SOA“

ILLATSZERTÁRBAN

szerezze be, amely **DECEMBER 1-ÉN** meg fog nyilni! 1887-3-6

Sztrajits Szvetozár és Társa
NOVISAD, KRALJA PETRA ULICA 14.

Szállítási- és fuvarozási vállalat **KRUMESZ P.** 18 Ujvidék Putaki-utca 82. szám alatt. Elvállal helybeli és vidéki áru fuvarozást és aruberaktározást. Telefon: 270.